

Nuotraukų albumų svarba vaikų ugdymui

Šiais laikais išmaniosios technologijos užima vis didesnę gyvenimo dalį ir nuotraukos dažniausiai yra saugomos kompiuteriuose, planšetėse ar telefonuose. Labai retai išgirstu, kad kas nors pasidžiaugtų, jog su šeima pasidarėme nuotraukų albumą, koks malonus laikas, kai kartu sėdime ir kalbame apie užfiksuotas akimirkas, prisimename įvairius įvykius. O seniau nuotraukų albumai buvo neatsiejama kiekvienos šeimos dalis.

Fotografija – tai vienas iš vizualios komunikacijos būdų, padedančių pastebėti ir kalbėti ne tik apie žmogaus jausmus ir emocijas, atsiminimus, užfiksuotas akimirkas, bet ir prisiminti pamirštus išgyvenimus. Fotoalbumų peržiūra yra puikus laikas atitrūkti nuo išmaniųjų technologijų ir daugiau laiko skirti savo vaikams.

Paprastas, bet primirštas būdas kurti artimus santykius su savo vaikais, skatinti jų kalbos vystymąsi, geriau pažinti ne tik save, bet ir realų aplinkinį pasaulį – tai šeimos nuotraukų albumų peržiūra kartu su vaikais.

Lietuvos edukologijos universiteto studentė fotografė I. Vaitkevičiūtė atliko tyrimą (2016) ir nagrinėjo, kiek vaiko pozityviosios socializacijos procesui turi įtakos šeimos fotografijos ir kaip fotografija gali prisidėti prie šio proceso. „Vaiko suvokimas apie šeimos modelį formuojamas ne tik stebint šeimos santykius, bet ir analizuojant šeimos istoriją žyminčias fotografijas“, – sako fotografė. „Tėvai turėtų skirti daugiau laiko šeimos fotoalbumų peržiūrai su savo vaikais“.

Kai kurie raidos specialistai teigia, kad vaikams iki trejų metų geriausia vartoti knygeles, kuriose vaizduojami itin tikroviški objektai. Ar daug tokių knygelių galima rasti? Tačiau visa tai yra nuotraukose.

*Padarykite savo vaikui arba pasidarykite kartu su vaiku
nuotraukų albumą!*

Tikriausiai pastebėjote, kiek džiaugsmo jūsų mažyliui suteikia jo atvaizdas veidrodyje? L.G. Fasig ir kt. autoriai pabrėžia, kad vaiko savimonės viena iš apraiškų yra savęs atpažinimas veidrodyje jau nuo 1,5 metų amžiaus. Tai ženklas, kad jis pradeda pažinti save ir socializuotis. Panašiai ir nuotraukose. Vartydamas nuotraukų albumą jis pamatys ir atpažins save. Kalbėkite su vaiku ir pasakokite, ką matote nuotraukose. Vartokite, kuo daugiau įvardžių „aš“, „tu“, vadinkite vaiką vardu ir įvardinkite artimiausius žmones. Kiekvienoje nuotraukoje bus ne tik žmonės, bet ir daug įvairių vaizdų, spalvų, daiktų, veiksmų. Juos įvardydami plėskite vaiko žodyną. Čia galioja labai svarbi kalbos ugdymo taisyklė – 10 kart pat pasakyk ir tik 11-ą kartą tikėkis, kad vaikas pakartos. Tik prisiminkite, kad efektyvus ugdymas bus tas, kuris vaikui teiks malonumą ir norą pažinti.

Nuotraukų rodymas – tai paprasta, nieko nekainuojanti praktika, kuri ne tik naudinga vaiko socializacijai, bet taip pat ir emocijų mokymui bei jausmų atskleidimui. Nuotraukose gali būti užfiksuoti ne tik pozityvūs, bet ir negatyvūs jausmai. Tad drąsiai apie tai kalbėkite. Nufotografuokite skirtingas vaiko emocijas (džiaugsmingą, piktą, liūdną, rimtą, ...) ir leiskite jam jas tyrinėti, pasakokite, kad „čia tu esi liūdnas, o čia linksmas“. Pamatysite, su kokia nuostaba jis save stebės. Tai padėtų vaikui atskleisti savo jausmus ir išgyvenimus.

Tėvai su savo vaikais analizuodami nuotraukas gali atskleisti įamžintų akimirkų išgyvenimus, savo jausmus ir papasakoti su nuotraukomis susijusias istorijas. Nuotraukose galima pastebėti ne tik socialinius, bet ir fiziologinius šeimos narių pokyčius. Bendravimas, žiūrint fotoalbumus, yra puikus būdas praleisti efektyvų laiką kartu ir sukurti artimesnį santykį su šeimos nariais.

Vaikai sako, jog su savo šeimos nariais peržiūrinėdami fotografijas kalbasi apie įvykusius nuotykius, prisimena gražias akimirkas. Jiems kyla įvairūs klausimai: koks aš buvau mažiukas? Ar tas kūdikis – tai aš? Kokia čia teta? Apie tai gali papasakoti mama ar tėtis, močiutė ar senelis.

O kur dar atostogų, kelionių, švenčių, darželio ar mokyklos nuotraukos? Kiek už jų slepiasi prisiminimų ir kiek galima apie tai kalbėtis. O sėdėti mamai ar tėčiui ant kelių, vartyti nuotraukų albumą, klausytis, ką jie pasakoja apie save ir tave, tikrai labai malonu ir gera.

Malonaus laiko ir smagių akimirkų vartant nuotraukų albumus ☺

Parengė psichologė Alina Spaičienė, 2019